

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ ПРАВознавства

Т. О. Ремех, к. пед. н.

Компетентісний підхід до навчання учнів правознавства ґрунтується на зосередженні учасників навчального процесу на результатах навчання, а саме – формуванні правової предметної компетентності учнів.

Компетентісний підхід уможливорює формування вмотивовано компетентної особистості, спроможної орієнтуватися в правових реаліях сучасного українського суспільства, сприяє розвитку здатності учнів до практичних дій, вміння застосовувати набуті правові знання, вміння й індивідуальний досвід у конкретних навчальних і життєвих ситуаціях, урегульованих правовими нормами.

Правова предметна компетентність є інтегрованою характеристикою (якістю) особистості, що охоплює правові знання (інформаційна компетентність), основи юридичної логіки (логічна компетенція), правові вміння й позитивний соціально-правовий досвід у правовій сфері (діяльнісно-процесуальний компонент) та особистісно-ціннісне ставлення до правових явищ, процесів, подій (аксіологічний компонент).

Встановлено, що компетентісно орієнтована методика навчання учнів правознавства включає: 1) сукупність компетентісно спрямованих цілей і завдань навчання правознавства; 2) відібраний і структурований зміст предмета, оптимальний для досягнення визначених цілей; 3) ефективні форми, методи і засоби опанування змісту учнями; 4) інструменти вимірювання рівнів сформованості правової предметної компетентності учнів.

Якщо метою навчання правознавства є формування правової предметної компетентності учнів, то найбільш адекватним цій меті та таким, що забезпечує її досягнення, є інтерактивне навчання учнів. Ефективним в реалізації компетентісного підходу до навчання правознавства є застосування на уроках інтерактивних методів, що активізують творчий потенціал учнів, підвищують якість засвоєння ними правових знань і формування предметних умінь, уможливають формування правової пред-

метної компетентності учнів у сукупності її когнітивного, діяльнісно-процесуального й аксіологічного компонентів.

Чільною ознакою інтерактивного навчання є багатостороння комунікація учасників навчання. Колективне виконання учнями пізнавального завдання відбувається через їхнє спілкування, що передбачає як участь у колективній діяльності кожного з учнів, так і колективно розподілену діяльність та колективно отриманий результат. Учень виступає не об'єктом, а суб'єктом навчання, тобто активним учасником подій, власної освіти та розвитку. Вчитель із носія готових знань перетворюється на організатора пізнавальної діяльності учнів та консультанта. Акцент зміщується з монологічного способу подачі інформації й передачі знань вчителем із метою їх подальшого механічного відтворення учнями до діалогу (полілогу) для розвитку їхнього критичного мислення та комунікативних навичок.

За інтерактивного навчання результати стають системним досвідом учнів, отриманим в процесі спільної активної діяльності, на основі якого формуються їхні знання, навички і ставлення, необхідні для ефективного набуття правової предметної компетентності.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ

О. І. Пометун, д. пед. н.

Навчання історії з позицій системного підходу може розглядатись як функціонально диференційована освітня система, спеціально утворена для цілеспрямованого впливу на особистість учня з метою формування і розвитку у нього визначених якостей. У цій системі виділяються компоненти (соціально значущі цілі, зміст навчання, організація навчального процесу, результати навчання), внутрішні зв'язки між ними та зовнішні чинники, які зумовлюють її функціонування. Упровадження компетентнісного підходу зумовлює спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення результатів, якими є формування в учнів системи ієрархічно підпорядкованих ключових і предметних компетентностей.